DESIGNUL ACTIVITĂȚII

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa: a IX-a F, profil – științe ale naturii;

Profesor: Alina Dinu

Concepte/cuvinte cheie din domeniul educației media: jurnalism narativ; consumatori și producători de media; autor, format, audiență, conținut, scop; perspective diferite;

Concepte cheie din domeniul disciplinei: text narativ, conflict, raportul text-imagine, verbal-paraverbal-nonverbal, imaginaţie, invenţie; scopul comunicării (informare, delectare, divertisment etc.), reacţiile receptorului;
Competențe specifice: 1.4.; 1.5.; 2.1.; 2.2.; 2.5.; 2.6.;

Relevant pentru:

- Identificarea elementelor componente ale textului narativ jurnalistic;

- Folosirea modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea diferitelor texte literare și nonliterare;

Motivația (de ce) - ca să aduc în fața elevilor texte jurnalistice valoroase și să le ofer instrumente pentru a face distincție între acestea și textele care influențează/manipulează receptorul, oferindu-i deja o cheie de lectură; - ca să justific importanța reală/concretă a instrumentelor de analiză a produselor media;
Tema (ce) **Textul narativ jurnalistic; Poveștile adevărate;**
Descriere (cum) **I. Evocare:** **Discuţie introductivă:** - se poartă o discuție introductivă legată de specificul textului narativ jurnalistic; posterele realizate în orele anterioare sunt afișate în clasă pentru a recapitula cu ușurință: - Ce fac poveștile? - De ce spunem povești? - Ce așteptăm de la o poveste bună? - Care sunt etapele scrierii unei povești jurnalistice?

II. Constituirea sensului:

Lecția este alcătuită dintr-o serie de exerciții concrete de scriere a unui text narativ jurnalistic și de analiză a unor fragmente de astfel de texte, punându-se accent pe prezența **conflictului,** ca element esențial; de asemenea, se exersează felul în care este prezentă **emoția**în poveste – în mod direct, evident vs. lăsându-i cititorului libertatea de a o deduce;

Se pornește de la o definiție a poveștilor adevărate:

Poveştile sunt naraţiuni ale încercărilor* unor personaje de a depăşi obstacole şi de a atinge un ţel.

*** încercări în urma cărora se transformă.**(Cristian Lupșa, DoR)

Exercițiul nr.1: Elevii primesc câteva enunțuri fără legătură logică intenționată între ele. Sunt rugați să le citească și să spună cum le percep. Se intenționează înțelegerea comportamentului pe care îl are consumatorul de povești, care încearcă să găsească legături logice între enunțuri, să identifice conflictul.

Radu a coborât până la magazin.

Sorina era înfometată și plângea.

Traian l-a lovit imediat ce l-a văzut.

Grivei s-a învârtit toată ziua în jurul cozii.

Exercițiul nr.2: *Du povestea mai departe!* Scrie un text narativ/ poveste adevărată care să înceapă astfel:

Viața mea s-a schimbat în momentul în care…

SAU

Situația s-a schimbat după ce… (timp de lucru: 5 minute)

Se citesc câteva texte și se discută despre prezența concretă a unui conflict.

Exercițiul nr.3: *Se proiectează două fragmente din două articole diferite apărute în Dor. Elevii sunt invitați să facă supoziții legate de context/personaje/posibil conflict***.** Se urmărește observarea felului în care cititorul are libertatea de a înțelege/ de a face supoziții, fără ca textul să-i inducă o anume interpretare. Analiza este condusă prin întrebările profesorului:

Textul nr. 1:

De mai bine de un an și jumătate, dormitorul Loredanei Popa e bucătăria – o cămăruță pătrată, cu perdea în loc de ușă, în care fiecare perete susține un univers. Într-unul se gătește și se spală vase, în altul se mănâncă și se fac teme, în celălalt se strâng haine, cabluri și CD-uri zgâriate, în ultimul, lângă un lămâi în ghiveci, se doarme și se plânge. Loredana are 30 de ani și împarte canapeaua extensibilă cu o pisică ghem de mohair alb. Doarme iepurește. Așa aude fiecare „Iubi" răgușit al soțului ei, care cere mâncare, apă sau ajutor cu nevoile primare.

Textul nr. 2:

Anul acesta, într-o dimineață de ianuarie, Robert și Ionela au venit din nou la București, încă un drum de trei ore cu autobuzul și multe metrouri schimbate. Pentru că e un șir lung de vizite la doctori și drumuri cu noaptea în cap, Robert urăște Bucureștiul. De-asta, și pentru că nu e aer curat ca la Nămăiești. La Spitalul Titan, pe Robert l-au consultat un neurolog și un psiholog. Când primul i-a spus să-și scrie numele și să enumere câteva dorințe, băiatul a scris ordonat „Moraru Robert", iar dedesubt: „3 dorințe: taletă, să învăț să citesc și să săbesc."

Exercițiul nr.4:

Exercițiul constă în rescrierea unor enunțuri date, astfel încât mesajul transmis să devină clar, concret, măsurabil, pentru a ilustra principiul *Arată, nu spune!;*

Exemple:

Era foarte înalt. vs. Eu am 1,55m; el avea 1,90m.

Familiile din comunitate au nevoie de ajutor. vs. Incendiile au ars casele a 16 familii. etc.

Exercițiul nr.5:
Folosindu-te de ce am discutat, du-ne într-o poveste la tine în bucătărie.
III. Reflecţie:

- Elevii completează o scurtă fișă de reflecție:
  Scrie două trăsături ale poveștii pe care le-ai descoperit pe parcursul lecțiilor:
  Numește alte contexte (în afara celui școlar) în care poți folosi povestea adevărată.
  Numește un articol pe care l-ai citit în perioada dedicată lecțiilor despre jurnalismul narativ:

Temă:

- Elevii identifică trăsăturile poveștii pornind de la articolul *Profesorii care schimbă jocul, publicat în DoR* - https://www.decatorevista.ro/arhiva/povesti/edudor/page/4/